

725.94 (457.12)
Cankar
v Zvezdi

Z negotovanjem smo že zabeležili, da je kipar Bojan Kunaver, tokrat v nekdanji Zvezdi, zvedavosti Ljubljancanov spet enkrat vsilil svoj izdelek, tokrat »poskus« spomenika Ivanu Cankarju. Ob tem se spominjamo netečne zgodbe z njegovim Jakopičem, res pa je tudi, da nam neljubi dogodek obuja tegobne občutke, ki smo jih v zadnjih letih — po pravici ali po nemarnem — doživljali v zvezi z »uradnimi« prizadevanji za postavitev dostojnega Cankarjevega spomenika v Ljubljani. Konkretno se nam ta hip oblikujejo tri vprašanja.

Prvič, po kakšnih pravilih in kriterijih izdajajo pristojni komunalni organi dovoljenja za postavljanje česar že koli po javnih prostorih. Ali so pri tem tako imenovani umetniški predmeti privilegirani in, če že so, kdo in kako prepozna njihovo umetniško in estetsko naravo? Kje sta začetek in konec zadevne komunalne demokracije?

Drugič, kaj počne ta čas odbor za postavitev Cankarjevega spomenika v Ljubljani, ki je bil imenovan pred leti. Ali še deluje? Spominjamo se razpisa, izida, potem diskusij etc. Ali se je Kunaver kdaj priglasil v konkurenco, je bil morda kdaj pozvan, da se loti Cankarja, so bile njegove ambicije spregledane? Je v Ljubljani prostora za en sam spomenik ali morda za več spomenikov?

Tretjič, kako gleda — če gleda — na stvar republiški odbor za proslavo 100-letnice Cankarjevega rojstva, ki naj bi evidentiral in koordiniral vse pobude in akcije, ki letos potekajo v pisateljev spomin. Ali ni ena od prvih dolžnosti tega odbora, da skrbi za primerno raven javnih manifestacij naše ljubezni do Cankarja? Se pravi, da s svojo avtoriteto in po svojih organizacijskih zvezah tudi izloča moteče in škandalozne pojave in preprečuje očitne špekulacije, ki lahko vznikajo ob južilejni priložnosti?

Odkriti in jasni odgovori na ta vprašanja ne bi bili koristni samo za ta primer, temveč bi lahko na splošno prispevali k razvijanju in utrjevanju smisla za kulturno samozščito v občanih in v javnih službah.

T. V.